

כן, על המדינה לעזור לטבע, דווקא עכשיו ולמרות הכול

למרות הכעס על ההטבות שניתנו לחברה, צריך לשמור עליה לטובת

דעה ■ התעשייה בישראל

ד"ר גלעד פורטונה יובל ניב 25/01/2018, 10:47

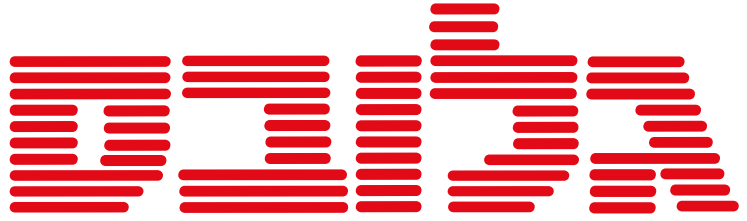

טבע / צילום: יחצ

ביום שבו פרסמה טבע הערת אזהרה לאור ירידה במכירות וברווחים, החלה ההידרדרות, שלוותה בצניחת המניה ביותר מ-50% לשפל חסר תקדים והתנהלות ללא מנכ"ל. לכל אורך הירידה במדרון, הציבור הישראלי היה בטוח שברגע שייבחר מנכ"ל חדש, קבוע, הוא יטפל במשבר ויידע להחזיר את טבע למסלול, גם אם היה ברור לכולם שיבוצעו מהלכים כמו חיתוך חד בהוצאות וייעול מחדש של קווי הייצור והפיתוח.

רוב התעשייה הישראלית, בעיקר בתחום הפארמה והכימיה, לא שיערה שמצבה של טבע יגיע למצבה הנוכחי, מצב של חדלות קיום בישראל. הרי טבע חזקה בשוק התרופות הגלובלי, חזקה ברשימת ההשקות של תרופות חדשות ותרופות גנריות מתוכננות להשקה, וכמובן שניחנה בתכונות של יכולת מנהיגות והישרדות בשווקים.

אלא שבחודש האחרון מבינים פתאום כולם, שטבע עלולה להיעלם לגמרי מישראל.

התחרותיות אבדה

לאחר שההנהלה החדשה החליטה שרוב פעילויות החברה בישראל איבדו את כושר התחרות הגלובלית, היא בחרה בפתרון של סגירת פעילות הייצור, הפיתוח והמחקר במדינה או מכירתן. המשמעות בפועל, היא חיסול ספינת דגל ישראלית ופגיעה קשה בציבור גדול ואולי אף בתעשיית הפארמה הישראלית בכללותה.

מהסתכלות על התנהלות החברה עד כה ועל מנייתה, מאז החלטה הסגירה לפני כחודש, רואים בביור תהליך להבראת החברה - אבל לא בישראל. המניה כבר הכפילה עצמה ומה שבעיקר בולט הוא שהממשלה כבר השלימה עם צמצומה של החברה בישראל, כאילו אין כאן דילמה ואין צורך בחברה כמו טבע בישראל. מצדדי השוק החופשי נוטים להשלים עם המהלך ואף מציגים טיעונים קשים בנוגע לתמיכה שקיבלה טבע בעבר כטעות.

עם זאת, להבנתנו יציאה של טבע מישראל היא הוצאת עמוד תומך ראשי מבניין התעשייה היצרנית בישראל, תוך פגיעה קשה בתחום הפארמה ותחום פיתוח חברות דומות, כמו גם פגיעה קשה בחברות סטארט-אפ. תומכי שימור התעשייה היצרנית, כמונו, מאמינים בצורך בקיומן של חברות גלובליות ישראליות "מלאות" (דוגמת טבע), המשלבות מחקר, פיתוח וייצור. בפועל, התומכים בטבע הישראלית מנסים בימים אלו לחפש דרכים לשכנע את הנהלת החברה החדשה להשקיע בייעול ובחידוש המפעלים הקיימים ומצפים מהממשלה להציע כתף תומכת.

עם זאת, נראה כי קולם של התומכים בהשארת טבע בישראל נאלם דום, לאור אווירת העליהום על החברה והנהלתה. אלו שמצדיקים את הענישה עקב הכישלון של הנהלת טבע, מסרבים לראות את התמונה המלאה ובעיקר מתעלמים מכך שהוצאתה של טבע מחוץ לישראל תפגע בסופו של דבר בכלכלה הישראלית בכללותה.

טבע ישראל היא לא רק מפעל פארמה. טבע היא ספינת דגל ועוגן לתעשייה של פיתוח מחקר ומוחות מבריקים. היא גאוה לאומית והיום יותר מתמיד יש חשיבות לחפש דרכים להשאיר את טבע בישראל. הממשלה, בהובלת האוצר ומשרד הכלכלה, חייבים לפעול נגד הפופוליזם של כוחות השוק נטו, ולהציע כתף חמה לאומית לטבע, כדי שתשאיר בישראל את מירב הפיתוח ומפעלי הייצור. פעולות דומות נעשות בכל מדינות עולם במצבים דומים, בטח כשמדובר בחברה בסדר גודל של טבע. אם לא יעשה מאמץ לאומי להשאיר את טבע בישראל זו תהייה בכייה לדורות.

■ **ד"ר פורטונה** הוא ראש המרכז למצוינות תעשייתית במוסד שמואל נאמן, ויובל ניב
הוא חוקר במוסד. שניהם עבדו בעבר בטבע.